

Poznámky ke grafické úpravě textu

Členící (interpunkční) znaménka

Spojovník

Spojovník (-) spojuje dvě části slova nebo dva výrazy bez mezer. Končí-li předcházející řádek spojovníkem, opakuje se spojovník na začátku následujícího řádku. Při dělení slov se spojovník připojuje bez mezery. Spojovník se typicky používá:

- k vyznačení rozdělení slova na konci řádku
- k oddělení zvrtné částice *li* (*budeme-li*)
- k oddělení částí složenin (česko-slovenský).

Pomlčka

Pomlčka (–) se odděluje z obou stran mezerami. První pomlčka se nepíše na konec řádku předcházejícího, druhá pomlčka se neklade na začátek řádku následujícího. Interpunkční znaménka, např. tečka, čárka, se připojují za druhou pomlčku bez mezery. Pomlčka se typicky používá:

- k oddělení částí věty – asi takto; s mezerami kolem sebe
- k vyznačení číselného intervalu (0–9); bez mezer
- jelikož HTML nenabízí žádnou konstrukci pro matematický symbol "minus", je vhodné použít pomlčku i v těchto případech; pokud představuje mínus odečítání, dělají se kolem něj mezery ($y = x - 1$), jestliže slouží jako negace, připojuje se těsně k hodnotě, kterou neguje (–6).

Závorky

Závorky přiléhají bez mezer k začátku a konci výrazu, který se dává do závorky. Je-li závorkami vymezena část věty, přimykají se závorky jen k této části. Jestliže je v závorce celá věta, koncová závorka se umístí za interpunkční znaménko, které ukončuje větu.

Stejně umísťují uvozovky.

Přednostně se používají závorky okrouhlé.

Hranaté závorky se používají

- k označení odkazů na citace v textu
- k uvedení výslovnosti
- v matematických výrazech.

Zkratky

Psaní zkratk stanoví Pravidla českého pravopisu.

Za zkratkami tvořenými začátkem slova se píše tečka: popř., zvl.

Zkratky vzniklé krácením slova, kde zůstává jeho konec se nepíše tečka: *fa*, *cca*, *pí*.

Uvnitř zkratk dvou a více slov náleží za každou tečkou mezera: *a. s.*, *t. r.*

Některé zkratky se píší dohromady (ev. je možný dvojitý způsob psaní): tj., atd., č. j. i čj., č. p. i čp.

Za iniciálovými zkratkami (z velkých počátečních písmen) se tečky nepiší: ČR, AV ČR. Zkratky akademických titulů před jménem se neoddělují čárkou, za jménem se oddělují čárkou: PhDr. Martin Suchý, CSc.

Další značky a znaménka

Značky měrných jednotek

Značky měrných jednotek se od číselné hodnoty oddělují mezerou: 10 cm, 78,5 kg, 30 s.

Tvoří-li značku dva a více znaků, píší se dohromady bez mezery: 500 kPa, +10 °C. Přídavné jméno za číslicí se píše bez mezery: 10letý chlapec, 6voltová baterie.

Úhlový stupeň

Mezi číslem a úhlovou značkou se nevynechává mezera: 15°27'6".

Matematické značky

Čísla se od matematických značek oddělují mezerami: 10 + 20 = 30.

Pokud značky plus a minus vyjadřují hodnotu čísla, předsazují se bez mezery: +5 °C.

Zlomky se šikmou zlomkovou čarou se píší bez mezery: 3/4 kg.

Desetinné zlomky

Desetinné zlomky se od jednotek oddělují desetinou čárkou. Před ní ani za ní se nevynechává mezera. Desetinné zlomky psané za sebou se oddělují středníkem: 12,76; 45,65.

Procento

Procento se od čísla odděluje mezerou: 15 %.

Složená přídavná jména se píší bez mezery mezi číslem a značkou: 100% účast = 100procentní účast.

Mezní úchytky

Mezní úchytky se píší bez mezery mezi znaménkem a velikostí úchytky: 10 ±5.

Je-li uvedena měrná jednotka, vkládá se hodnota spolu s mezními úchytkami do závorek: (16 ±3) mm.

Měřítka

Čísla u měřítka se od dvojtečky oddělují mezerami: 1 : 100.

Paragraf a dvojitý kříž

Paragraf (§) a dvojitý kříž (#) se používají ve spojení s následujícím číslem (odděleným mezerou): § 121 odst. 1 písm. a) zákona č. 98/1991 Sb, # 125.

Literatura:

- Úprava písemností psaných strojem nebo zpracovaných textovými editory v ČSN 01 6910 ze srpna 1997. Český normalizační institut 1997.